



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΤΟΥΣ 2022



Μάρτιος 2023



ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιοΣελ. 3-6
2. Μετεξέλιξη του Σ.ΕΠ.Ε. σε Ανεξάρτητη Αρχή «Επιθεώρηση Εργασίας» 7-8
3. Θέση του Αυτοτελούς Τμήματος στη νέα οργανωτική δομή και αρμοδιότητές του8-9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β. ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΕΤΟΥΣ 2022 (από 01/01/2022 έως 31/12/2022)

1. Ποσοτικά στοιχεία επί των καταγγελιών – εργατικών διαφορών9-10
2. Ποιοτικά στοιχεία επί των καταγγελιών – εργατικών διαφορών.....10-11
3. Διαχείριση και διεξαγωγή των καταγγελιών επί εργατικών διαφορών.....11-12
Συνεργασία με το Συνήγορο του Πολίτη12
Συμβουλευτική Στήριξη από το Αυτοτέλες Τμήμα12-13
4. Έκβαση καταγγελιών επί των εργατικών διαφορών13-15
 - α. Επίλυση - Συμφιλίωση
 - β. Ματαίωση
 - γ. Σύσταση για δικαστήρια
 - δ. Διοικητικές κυρώσεις
5. Μητρώο εργοδοτών του άρθρου 16 παρ. 1 περ. στ' του ν. 4808/2021.....16
6. Παροχή συμβουλευτικής στήριξης σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Υπηρεσίες της Επιθεώρησης Εργασίας και λοιπούς εξωϋπηρεσιακούς θεσμούς17-18
7. Οδηγός εργατικών διαφορών βίας & παρενόχλησης στην εργασία.....18-19
8. Συμμετοχή σε ημερίδες και διαδικτυακές συναντήσεις.....19-20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ. ΣΤΟΧΟΙ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

1. Στελέχωση.....21
2. Επιμόρφωση – Ενημέρωση.....21-22
3. Προβολή της αποστολής του Τμήματος - Δράσεις ενημέρωσης πολιτών.....22

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ. ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΛΥΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

- Γράφημα 1. Στατιστικά στοιχεία καταγγελιών-εργατικών διαφορών.....23
- Γράφημα 2. Στατιστικά στοιχεία καταγγελλόντων-θιγομένων ως προς το φύλο...23
- Γράφημα 3. Στατιστικά στοιχεία ως προς την ιδιότητα καταγγελλόμενων.....24
- Γράφημα 4. Στατιστικά στοιχεία ως προς την έκβαση των διεκπεραιωμένων εργατικών διαφορών.....24



ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο

Έχει παρέλθει πλέον ενάμιση χρόνος από την έναρξη σε ισχύ του **N. 4808/2021 (ΦΕΚ 101 Α΄/19-6-2021)**, με τον οποίο κυρώθηκε η Διεθνής Σύμβαση Εργασίας 190 «Για την εξάλειψη της Βίας και παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας» (ΜΕΡΟΣ Ι) και θεσπίσθηκε ένα συνεκτικό και σύγχρονο πλαίσιο για την πρόληψη, την αντιμετώπιση και την καταπολέμηση των μορφών συμπεριφοράς βίας και παρενόχλησης (**άρθρα 2 έως και 23 (ΜΕΡΟΣ ΙΙ)**), επιδιώκοντας τη **δημιουργία ενός περιβάλλοντος εργασίας, το οποίο σέβεται, προωθεί και διασφαλίζει το δικαίωμα κάθε προσώπου σε έναν κόσμο εργασίας χωρίς βία και παρενόχληση.**

Θεσπίσθηκε για πρώτη φορά έτσι στο εθνικό μας δίκαιο **ρητή και αυτοτελής (αποσυνδεδεμένη από την έννοια των διακρίσεων) απαγόρευση κάθε μορφής βίας και παρενόχλησης, που εκδηλώνεται κατά τη διάρκεια της εργασίας (“mobbing”), είτε συνδέεται με αυτήν, είτε προκύπτει από αυτήν, συμπεριλαμβανομένης της βίας και παρενόχλησης λόγω φύλου και της σεξουαλικής παρενόχλησης. Δίνονται οι ορισμοί και ειδικότερα, της βίας και παρενόχλησης, της απλής παρενόχλησης και της παρενόχλησης λόγω φύλου, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η σεξουαλική παρενόχληση του ν. 3896/2010 (με επανάληψη και παραπομπή στους ορισμούς των Ν. 3896/2010 (ΦΕΚ 107Α΄) και Ν. 4443/2016 (ΦΕΚ 232Α΄)) προς ευχερέστερο εντοπισμό των συγκεκριμένων περιστατικών βίας και παρενόχλησης που άπτονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου και θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής ενώπιον της Επιθεώρησης Εργασίας κατά το άρθρο 12 αυτού.**

Οριοθετείται **ενδεικτικά το πεδίο εκδήλωσης των απαγορευμένων συμπεριφορών βίας και παρενόχλησης με διευρυμένους ορισμούς ως προς τους «χώρους» εντός των οποίων μπορούν να εκδηλωθούν αυτές οι συμπεριφορές, οι οποίοι δεν περιορίζονται στο φυσικό χώρο παροχής εργασίας, αλλά περιλαμβάνουν και το πεδίο των επικοινωνιών (και μέσω τεχνολογιών πληροφορικής) και λοιπών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την εργασία, αλλά και των μετακινήσεων από και προς την εργασία.**



Με το **άρθρο 17 του Ν. 4808/2021** καθορίστηκε διευρυμένη καθ' ύλην αρμοδιότητα της Επιθεώρησης Εργασίας ως προς τα περιστατικά βίας και παρενόχλησης, προκειμένου να παρέχονται αυξημένα εχέγγυα προστασίας στα θιγόμενα πρόσωπα του άρθρου 3 του Ν. 4808/2021 και να διασφαλίζεται η συμμόρφωση όλων των υποχρέων με τις εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

Ειδικότερα, η Επιθεώρηση Εργασίας ορίσθηκε ως αρμόδια :

- για τον έλεγχο της εφαρμογής των άρθρων 4, 12 και 13 του Ν. 4808/2021 επί σχετικής καταγγελίας από τα θιγόμενα πρόσωπα,
- για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων πρόληψης των άρθρων 5-11, ανεξαρτήτως υποβολής αίτησης από κάποιον θιγόμενο.
- για την παροχή σχετικών συμβουλών προς τους εργοδότες και τους εργαζόμενους,
- για τη μέριμνα λήψης από τους εργοδότες όλων των ενδεδειγμένων κατά περίπτωση μέτρων και
- για την τήρηση μητρώου εργοδοτών κατά των οποίων έχει επιβληθεί διοικητική κύρωση για παράβαση της απαγόρευσης βίας και παρενόχλησης στην εργασία.

Προβλέφθηκε επίσης, το πεδίο συνεργασίας και ανταλλαγής στοιχείων με συναρμόδιους δημόσιους φορείς, ιδίως εντός του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και με το Συνήγορο του Πολίτη, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή μέτρηση και η ολιστική αντιμετώπιση του φαινομένου.

Προβλέφθηκε, επίσης στο **άρθρο 18** του νόμου **ειδική διαδικασία εργατικών διαφορών ενώπιον της Επιθεώρησης Εργασίας**, η οποία αναφέρεται στη διαχείριση των επώνυμων καταγγελιών που υποβάλλονται στην Επιθεώρηση Εργασίας για παραβίαση των διατάξεων περί απαγόρευσης της βίας και παρενόχλησης στην εργασία, οι οποίες πηγάζουν, σύμφωνα με την κάτωθι αναφερθείσα σχετική απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (βλ. υπ' αριθ. β.), **από τη σχέση εργασίας ή απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα** και ανεξαρτήτως του συμβατικού καθεστώτος των απασχολούμενων.

Ως **θιγόμενα δε πρόσωπα** κατά το άρθρο 3 του ως άνω νόμου ορίζονται **οι εργαζόμενοι και απασχολούμενοι τόσο στον ιδιωτικό, όσο και στο δημόσιο τομέα**, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (ΦΕΚ 143Α'), ανεξάρτητα από το



συμβατικό τους καθεστώς, συμπεριλαμβανομένων των απασχολούμενων με σύμβαση έργου, ανεξαρτήτων υπηρεσιών, έμμισθης εντολής, των απασχολούμενων μέσω τρίτων παρόχων υπηρεσιών, καθώς και άτομα που παρακολουθούν κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων των ασκούμενων και των μαθητευόμενων, εθελοντές, εργαζόμενοι των οποίων η σχέση εργασίας έχει λήξει, όπως και άτομα που αιτούνται εργασία και εργαζόμενοι στην άτυπη οικονομία.

Ειδικότερα για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης φαινομένων βίας και παρενόχλησης **σε φορείς του δημοσίου** προβλέπεται στο **άρθρο 22 παρ. 4** του νόμου η έκδοση σχετικής **απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία και δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης την 26-01-2023 (Β'343) με αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.64/946/οικ.858**. Η εν λόγω υπουργική απόφαση επαναλαμβάνει κατ' αναλογία στα άρθρα 1,2,3,4,6 και 7 τους ορισμούς του ν. 4808/2021 σχετικά με το σκοπό, ορισμό βασικών εννοιών και χώρων που μπορούν να λαμβάνουν χώρα συμπεριφορές βίας και παρενόχλησης, τα μέτρα ενημέρωσης και πρόληψης, μέτρα προστασίας και την απαγόρευση αντιποίνων, ενώ στο άρθρο 5 αυτής ρυθμίζεται η ειδική διαδικασία και τα αρμόδια όργανα υποβολής και εξέτασης σχετικών καταγγελιών για περιστατικά βίας και παρενόχλησης (α. ο Συνήγορος του Πολίτη και για τα θέματα αρμοδιότητάς του για περιστατικό που ενέχει και παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης κατά τους ν. 3896/2010 και 4443/2016, β. εντός του φορέα που παρέχεται η εργασία ο Σύμβουλος Ακεραιότητας στους φορείς που υπάρχει, άλλως ο ανώτερος στη διοικητική ιεραρχία προϊστάμενος του φορέα για θέματα προσωπικού και ειδικά για τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού και ο Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και γ) η Εθνική Αρχή Διαφάνειας).

Έχει εξάλλου εκδοθεί το σύνολο των αποφάσεων **του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (προστατευτικό κανονιστικό πλαίσιο** για τις πολιτικές επιχ/σεων βίας & παρενόχλησης, για τις εργατικές διαφορές και για τις σχετικές διοικητικές κυρώσεις) που προέβλεπε **το άρθρο 22** του ως άνω **προστατευτικού νομοθετικού πλαισίου (ν. 4808/2021)**, οπότε και **υφίσταται πλέον το σύνολο των σχετικών προστατευτικών εργαλείων στον ιδιωτικό τομέα προς αξιοποίηση από**



όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (θιγόμενοι εργαζόμενοι και απασχολούμενοι, εργοδότες εταιρείες, Επιθεωρητές Εργασίας).

Ειδικότερα εντός του 2021 είχαν ήδη εκδοθεί οι υπουργικές αποφάσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 22 του ν. 4808/2021, ήτοι :

α. Υπ' αριθ. 82063/2021 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Υποδείγματα πολιτικής για την καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης και για τη διαχείριση εσωτερικών καταγγελιών των άρθρων 9 και 10 του ν. 4808/2021, καθώς και σχετικές οδηγίες προς τους υπόχρεους, κατ' εξουσιοδότηση της παρ.1 του άρθρου 22 του ν. 4808/2021 (Α' 101)» **(ΦΕΚ 5059Β'/01-11-2021).**

β. Υπ' αριθ. 101269/2021 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων **(ΦΕΚ 5978Β'/20-12-2021)** «Ρυθμίσεις ζητημάτων σχετικά με τη διεξαγωγή της διαδικασίας, την παράσταση των μερών και την απόδειξη ενώπιον του Σ.Ε.Π.Ε. για περιστατικά βίας και παρενόχλησης κατά το άρθρο 18 του ν. 4808/2021 (Α' 101)» κατ' εξουσιοδότηση της παρ.2 του άρθρου 22 του ν. 4808/2021.

Τον Σεπτέμβριο του 2022 δημοσιεύθηκε και η απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων που προέβλεπε η παρ. 3 του ως άνω άρθρου, ήτοι :

γ. Υπ' αριθ. 80016/2022 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων **(ΦΕΚ 4629 Β'/01-9-2022)** «Κατηγοριοποίηση παραβάσεων και καθορισμός ύψους προστίμων που επιβάλλονται από την Επιθεώρηση Εργασίας για παραβάσεις : **α)** κοινής εργατικής νομοθεσίας, **β)** βίας και παρενόχλησης στην εργασία, **γ)** συστήματος ψηφιακής κάρτας εργασίας, καθώς και **δ)** για ευθέως αποδεικνυόμενες παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και υγείας και ασφάλειας στην εργασία». Επί της ως άνω Υπουργικής Απόφασης εκδόθηκε από την Διεύθυνση Προγραμματισμού & Συντονισμού Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων το υπ' αριθ. πρωτ. ΕΣ-420025-2022/10031/29-9-2022 ενημερωτικό έγγραφο.



2. Μετεξέλιξη του Σ.ΕΠ.Ε. σε Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή «Επιθεώρηση Εργασίας»

Η **Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή** με την επωνυμία «**Επιθεώρηση Εργασίας**» και σκοπό τον έλεγχο της εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, συστάθηκε με το **άρθρο 102 του ν. 4808/2021 ως καθολικός διάδοχος του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.)**, που απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα, κρατικούς φορείς ή άλλες διοικητικές αρχές και υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 103 του ν. 4808/2021.

Η **έναρξη λειτουργίας** της έγινε με την απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με αριθ. **67759/18-7-2022 (ΦΕΚ 3795/Β'/19-7-2022)**, με μεταφορά όλων των οργανικών μονάδων του καταργούμενου Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) κατά τα άρθρα **102-125 του ν. 4808/2021** κι αφού είχε διορισθεί σύμφωνα με την προβλεπόμενη από τις κείμενες διατάξεις του ως άνω νόμου διαδικασία ως **Διοικητής της Επιθεώρησης Εργασίας ο κ. Τζιλιβάκης Γεώργιος** με την **υπ' αριθ. 52272/02-6-2022 (ΦΕΚ 455 Υ.Ο.Δ.Δ)** απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. **Ο Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας»** εκδόθηκε κατά την παρ. 3 του άρθρου 121 του ν. 4808/2021 με την **υπ' αριθ. 510148/17-11-2022 (ΦΕΚ 5937 Β'/21-11-2022)** Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρηση Εργασίας.

Για την αποτελεσματική λειτουργία των Υπηρεσιών και την ομαλή μετάβαση στο νέο οργανωτικό σχήμα εκδόθηκαν στη συνέχεια οι κάτωθι αποφάσεις του Διοικητή της Αρχής :

Α. Αριθ. 123866/21-12-2022 απόφαση (ΑΔΑ: 61ΕΖ46ΜΤΛΚ-ΙΚ9) με θέμα «Κατανομή Θέσεων προσωπικού ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα στην Ανεξάρτητη Αρχή «Επιθεώρηση Εργασίας».



Β. Αριθ. 123867/21-12-2022 απόφαση (ΑΔΑ: 6Ρ6Υ46ΜΤΛΚ-ΓΤΕ) με θέμα «Τοποθέτηση υπαλλήλων στις οργανικές μονάδες της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας»

Γ. Αριθ. 123868/21-12-2022 απόφαση (ΑΔΑ: 66ΕΠ46ΜΤΛΚ-Ψ01) με θέμα «Τοποθέτηση Προϊσταμένων στις οργανικές μονάδες της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας»

3. Θέση του Αυτοτελούς Τμήματος στη νέα οργανωτική δομή και αρμοδιότητές του.

Με τον ως άνω τρόπο μεταφέρθηκε στη νέα οργανωτική δομή και το **Αυτοτελές Τμήμα για την παρακολούθηση των φαινομένων βίας και παρενόχλησης στην εργασία**, το οποίο είχε συσταθεί με το **άρθρο 16 του ν. 4808/2021** για την ενίσχυση του μηχανισμού συμμόρφωσης, στις περιπτώσεις που η Επιθεώρηση Εργασίας νομιμοποιείται να επιλαμβάνεται περιστατικών βίας και παρενόχλησης στην εργασία.

Σύμφωνα με τις ως άνω ρυθμίσεις στο νέο οργανωτικό σχήμα το Αυτοτελές Τμήμα για την παρακολούθηση της βίας και παρενόχλησης στην Εργασία **ανήκει στις οργανικές μονάδες που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή (άρθρο 4 του Οργανισμού)** και του ανατίθενται οι αρμοδιότητες που περιγράφονται στο **άρθρο 7 του Οργανισμού**, όπως αυτές ήδη **αποκλειστικά απαριθμούνται στην παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4808/2021** ως έχουν ως κάτωθι :

- **παρακολουθεί την πορεία των καταγγελιών και των αιτήσεων για την επίλυση εργατικών διαφορών σχετικών με τη βία και παρενόχληση που υποβάλλονται στην Αρχή, ώστε να αντιμετωπίζονται ταχέως και αποτελεσματικά,**
- **συντάσσει και υποβάλλει ετήσιες εκθέσεις με ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία κατόπιν συγκέντρωσης, επεξεργασίας και αξιοποίησης των δεδομένων των σχετικών ελέγχων και των εργατικών διαφορών για τη βία και παρενόχληση,**
- **ενημερώνει για τις νομοθετικές εξελίξεις, τις καλές πρακτικές και τα θέματα εφαρμογής της νομοθεσίας περί βίας και παρενόχλησης και παρέχει συμβουλευτική στήριξη στις περιφερειακές υπηρεσίες της Αρχής σε συνεργασία με τα συναρμόδια Τμήματα της Αρχής,**



- **συνεργάζεται** με το Τμήμα Σχεδιασμού και Συντονισμού Ελέγχων, με το Τμήμα Ισότητας των Φύλων στην Εργασία της Διεύθυνσης Ατομικών Ρυθμίσεων και με τη Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την εκπόνηση οδηγιών και πρωτοκόλλων για τις διαφορές που σχετίζονται με βία και παρενόχληση, καθώς και με τον Συνήγορο του Πολίτη, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με τον ν. 3094/2003,
- **συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και αξιοποιεί** τα δεδομένα από τους ελέγχους σχετικά με την τήρηση της νομοθεσίας και από τις αιτήσεις για την επίλυση εργατικών διαφορών σχετικών με τη βία και την παρενόχληση και χρησιμοποιεί σχετικούς δείκτες μέτρησης,
- **τηρεί μητρώο εργοδοτών** κατά των οποίων έχει επιβληθεί διοικητική κύρωση για παράβαση της απαγόρευσης βίας και παρενόχλησης στην εργασία, στο οποίο αναγράφεται κάθε μεταβολή αυτής συνεπεία τελεσίδικης δικαστικής απόφασης.

Οι θέσεις δε που είχαν συσταθεί με την **παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4808/2021** τροποποιούνται με τις νέες ως άνω ρυθμίσεις και διαμορφώνονται ως εξής: 1 ΠΕ Νομικών, 1 ΠΕ Πληροφορικής, 1 ΠΕ Στατιστολόγων, 4 ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β. ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΕΤΟΥΣ 2022 (από 01/01/2022 έως 31/12/2022)

1. Ποσοτικά στοιχεία επί των καταγγελιών – εργατικών διαφορών

α. Έχουν διαβιβασθεί στο Τμήμα μας **από 01/01/2022 έως την 31/12/2022 (έτος αναφοράς)** σχετικές καταγγελίες για εργατικές διαφορές με θέμα τη βία και παρενόχληση στην εργασία από **πενήντα (50) Υπηρεσίες Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων** ανά την επικράτεια (από τις 91 συνολικά, ποσοστό 54,9 % των υπηρεσιών μας), που αντιστοιχούν συνολικά **σε εκατόν πενήντα μία (151) σχετικές αιτήσεις διενέργειας εργατικών διαφορών και σε εκατόν πενήντα εννέα (159) προσφεύγοντες/-ουσες.**

β. Όσον αφορά δε **στο φύλο** των καταγγελλόντων **ενενήντα οκτώ (98)** ήταν **γυναίκες και εξήντα ένα (61) άντρες** και όσον αφορά **στο αντικείμενο** της καταγγελίας οι **εκατόν τριάντα επτά (137)** αφορούσαν σε περιστατικά βίας,



λεκτικής, σωματικής και ηθικής, ψυχολογικής παρενόχλησης και οι **δεκατέσσερις (14)** μόνο σε περιστατικά σεξουαλικής παρενόχλησης.

γ. Το σύνολο των ως άνω αιτήσεων εργατικών διαφορών έχουν ήδη διεκπεραιωθεί από τους αρμόδιους κατά περίπτωση Προϊσταμένους Δ/νσης ή Τμημάτων Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, που επιδεικνύουν ιδιαίτερο ζήλο και ενδιαφέρον κατά τη διαχείριση αυτών των υποθέσεων, όπως αποδεικνύεται και από τα υψηλά ποσοστά επιλύσεων αυτών ως κατωτέρω αυτά θα αναλυθούν. Σε **ενενήντα μία (91)** από αυτές το θέμα σχετίζεται με βία και παρενόχληση **προκληθείσα από τον ίδιο τον εργοδότη/νόμιμο εκπρόσωπο της επιχ/σης** και στις **λοιπές εξήντα (60)** καταγγελλόμενος είναι **άλλος εργαζόμενος (προϊστάμενος, υπεύθυνος βάρδιας) ή άλλο πρόσωπο κατά το άρθρο 3 του Ν. 4808/2021 (μέλος ΔΣ).**

δ. Οι **κλάδοι δε δραστηριότητας** επιχ/σεων, κατά φθίνουσα σειρά, καταγγελίας τέτοιων περιστατικών αναφέρονται στους χώρους εμπορίου (λιανικό-χονδρικό, ΚΑΔ 46-47), εστίασης (ΚΑΔ 56), ξενοδοχείων (ΚΑΔ 55), παραγωγή-βιομηχανία τροφίμων (ΚΑΔ 10), μεταφορές, κατασκευές (ΚΑΔ 43), υγεία (ΚΑΔ 86).

2. Ποιοτικά στοιχεία επί των καταγγελιών – εργατικών διαφορών

Από τη συγκέντρωση, επεξεργασία και αξιοποίηση των ως άνω ποσοτικών στοιχείων προκύπτουν τα κάτωθι ποιοτικά συμπεράσματα :

α. Η συντριπτική πλειοψηφία των εργατικών διαφορών αφορούν σε περιστατικά **βίας, λεκτικής, σωματικής και ηθικής, ψυχολογικής παρενόχλησης** κατά τις νέες έννοιες και αρμοδιότητες που εισήγαγαν τα άρθρα 4, 17 και 18 του ν. 4808/2021 και σε ποσοστό **91 % έναντι 9 %** των αντίστοιχων περί **σεξουαλικής παρενόχλησης**, οι οποίες καλύπτονταν ήδη και με το προϋφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο των ν. 3896/2010 και 4443/2016. **(Γράφημα 1.)**

β. Αξιοσημείωτο είναι ότι σε ποσοστό **38 %** οι καταγγέλλοντες – «θιγόμενοι» είναι **άντρες**, ενώ το **γυναικείο φύλο** κατέχει την πρώτη θέση με ποσοστό **62 %**. Έτσι αποτυπώνεται και πάλι στην πράξη η εκ του νόμου αποσύνδεση της απαγόρευσης της παρενόχλησης και βίας στην εργασία (“mobbing”) από την έννοια



των απαγορευμένων κριτηρίων διάκρισης ή άνισης μεταχείρισης (σε σχέση με το φύλο ή τη σεξουαλική παρενόχληση σύμφωνα με το ν. 3896/2010 ή με τα υπόλοιπα κριτήρια διάκρισης, όπως η εθνική καταγωγή, θρησκεία, ηλικία, αναπηρία κ.λπ. σύμφωνα με το ν. 4443/2016). **(Γράφημα 2.)**

γ. Καταγγελλόμενος υπό την έννοια εκείνου που παραβιάζει την απαγόρευση βίας και παρενόχλησης προκαλώντας σχετικά περιστατικά που είτε συνδέονται με την εργασία, είτε προκύπτουν από αυτήν αποτυπώνεται σε ποσοστό **60 % ο ίδιος ο εργοδότης ή πρόσωπο που ασκεί το διευθυντικό δικαίωμα ή εκπροσωπεί τον εργοδότη**, ενώ εμφανίζεται και σε ποσοστό **40 % η σχετική παραβίαση να έχει προκληθεί από άλλο εργαζόμενο ή με άλλη σχέση απασχολούμενο κατά το άρθρο 3 του ν. 4808/2021** σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις του άρθρου 12 παρ. 2 και του άρθρου 19 παρ. 2 του ν. 4808/2021. **(Γράφημα 3.)**

3. Διαχείριση και διεξαγωγή των καταγγελιών επί των εργατικών διαφορών

Προβλέπεται ειδική διαδικασία ενώπιον της Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία αναφέρεται στη διαχείριση των επώνυμων καταγγελιών που υποβάλλονται στην Επιθεώρηση για παραβίαση των διατάξεων περί απαγόρευσης της βίας και παρενόχλησης στην εργασία, τόσο με το άρθρο 18 του Ν. 4808/2021, όσο και με την κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 22 παρ. 2 του ίδιου νόμου υπ' αριθ. 101269/2021 (ΦΕΚ 5978B'/20-12-2021) απόφαση του Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, βασικά σημεία της οποίας είναι, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι :

Αίτηση για εργατική διαφορά σχετική με βία και παρενόχληση (άρθρα 4,12,13) κατ' επιλογή του θιγομένου προσώπου είτε στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, είτε στον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος και η διαδικασία επίλυσης της διαφοράς διεξάγεται από αυτόν.

Το ως άνω αρμόδιο όργανο **ενημερώνει αμελλητί το** συσταθέν με το άρθρο 16 του ν. 4808/2021 **Αυτοτελές Τμήμα για τη Βία και την Παρενόχληση στην Εργασία** από την υποβολή της καταγγελίας, τις κοινοποιήσεις ή διαβιβάσεις σχετικών εγγράφων, διαβίβαση φακέλου και πρόσκλησης για παράσταση εκπροσώπου του



Συνηγόρου του Πολίτη (όταν η καταγγελία εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητάς του σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 5 του Ν. 3094/2003) μέχρι και την ολοκλήρωση της διαδικασίας και τη σύνταξη της αιτιολογημένης άποψης του αρμοδίου οργάνου, **ώστε να δύναται το Τμήμα να παρακολουθεί την πορεία κάθε υπόθεσης και να παράσχει σε κάθε στάδιο τη δέουσα συμβουλευτική του στήριξη** με στόχο την ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

Συνεργασία με το Συνήγορο του Πολίτη

Στα πλαίσια της νομοθετημένης με το άρθρο 16 παρ. 1 περ. δ) και 18 παρ. 3 συνεργασίας με το Συνήγορο του Πολίτη (ΣτΠ) κατά το λόγο αρμοδιότητάς του σύμφωνα με το ν. 3094/2003 για υποθέσεις του **άρθρου 4 του Ν. 4808/2021** («βία και παρενόχληση», «παρενόχληση» για άλλους λόγους διάκρισης, «παρενόχληση λόγω φύλου» κατά το άρθρο 2 του Ν. 3896/10 & άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 4443/2016, συμπεριλαμβανομένης και της σεξουαλικής παρενόχλησης του Ν. 3896/2010, καθώς και μορφές συμπεριφοράς που συνδέονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την έκφραση, την ταυτότητα ή τα χαρακτηριστικά φύλου του προσώπου) έχει ζητηθεί από τα αρμόδια κατά τόπο Τμήματα Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων η συνδρομή του σε **τριάντα (30)** από τις συνολικά ως άνω εκατόν πενήντα μία (151) υποθέσεις.

Μέχρι στιγμής ο ΣτΠ έχει εκδώσει **πέντε (5) πορίσματα** τόσο με εισήγηση επιβολής διοικητικών κυρώσεων από τους Επιθεωρητές Εργασίας, όσο και θέσης στο αρχείο του εξαιτίας μη στοιχειοθέτησης της αρχής απόδειξης. Σε **δεκαοκτώ (18)** δε υποθέσεις **εκκρεμεί** ακόμη η έκδοση του σχετικού του πορίσματος κατόπιν της ίδιας αυτού έρευνας. Τέλος, **πέντε (5)** σχετικές υποθέσεις έχουν τεθεί στο αρχείο του ως **επιλυθείσες** και **δύο (2)** ως **ματαιωθείσες**.

Συμβουλευτική Στήριξη από το Αυτοτελές Τμήμα

Το Αυτοτελές Τμήμα έχει σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1 περ. α' και γ' παράσχει την καίρια συμβουλευτική του στήριξη τόσο εγγράφως όσο και άμεσα τηλεφωνικά και σε όλα τα στάδια της παρακολούθησης της πορείας των σχετικών



καταγγελιών και αιτήσεων εργατικών διαφορών σε ποσοστό **46,35 %** του συνόλου των καταχωρηθέντων καταγγελιών και κατόπιν σχετικών αιτημάτων των κατά τόπο αρμοδίων Τμημάτων Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων.

4. Έκβαση των καταγγελιών επί των εργατικών διαφορών

Τα αποτελέσματα της επέμβασης των κατά τόπο αρμοδίων Υπηρεσιών Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων (ΠΔΕΕΣ / ΤΕΕΣ) στο σύνολο των **εκατόν πενήντα μία υποβληθέντων και διεκπεραιωθέντων καταγγελιών-εργατικών διαφορών (Γράφημα 4.)** αποτυπώνονται ως εξής :

α. Επίλυση – Συμφιλίωση

Πενήντα μία (51) υποθέσεις έχουν επιλυθεί με λήψη των πρόσφορων & ανάλογων μέτρων από την επιχ/ση κατά το Ν. 4808/2021, σχετικές συστάσεις στην επιχ/ση για έναν κόσμο εργασίας χωρίς βία και παρενόχληση και σχετική παρακολούθησή τους από τα αρμόδια ΤΕΕΣ, ήτοι ποσοστό **34 %** .

Το αυξημένο αυτό ποσοστό εξωδικαστικής επίλυσης αυτών των ιδιαίτερα δυσδιάκριτων και δυσαπόδεικτων υποθέσεων **αποτυπώνει** τον ιδιαίτερο ζήλο και ενδιαφέρον που επιδεικνύεται από τους αρμόδιους κατά περίπτωση Προϊσταμένους Δ/σης ή Τμημάτων Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, οι οποίοι κατά τη διαχείριση των σχετικών υποθέσεων αξιοποιούν το σύνολο του ισχύοντος προστατευτικού νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου. Με τον τρόπο αυτό αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τα καταγγελλθέντα περιστατικά βίας και παρενόχλησης στην εργασία κατά το καίριο αυτό εξωδικαστικό στάδιο εις όφελος όλων των εμπλεκόμενων μερών, εργαζομένων και εργοδοτών, αλλά και πάνω από όλα της εμπέδωσης της εργασιακής ειρήνης και δημιουργίας της πλέον σημαντικής νοοτροπίας όλων για πρόληψη και αποφυγή μορφών συμπεριφοράς βίας και παρενόχλησης.



β. Ματαίωση

Είκοσι τέσσερις (24) υποθέσεις έχουν ματαιωθεί – ποσοστό **16 %** - είτε λόγω μη παράστασης κατά την ορισθείσα συζήτηση του/της καταγγέλλοντος/ουσας, είτε λόγω γραπτής σχετικής δήλωσης των τελευταίων, είτε διότι κατά τη συζήτηση δεν αναλύθηκαν περαιτέρω συγκεκριμένα περιστατικά βίας και παρενόχλησης, ώστε να μπορούν να υπαχθούν στην ειδική διαδικασία του άρθρου 18 του Ν. 4808/2021.

γ. Σύσταση για δικαστήρια

Σε εξήντα πέντε (65) υποθέσεις – ποσοστό **43 %** - έχει καταγραφεί από τον διεξάγοντα τη διαδικασία Επιθεωρητή Εργασιακών Σχέσεων αιτιολογημένη **σύσταση προσφυγής στα αρμόδια δικαστήρια** εξαιτίας αντικρουόμενων ισχυρισμών επί αμφισβητούμενων πραγματικών και νομικών ζητημάτων, που χρήζουν δικαστικής εκτιμήσεως.

δ. Διοικητικές κυρώσεις.

Τον Σεπτέμβριο του 2022 δημοσιεύθηκε και η προβλεπόμενη στο άρθρο 22 παρ. 3 του ν. 4808/2021 *απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, υπ' αριθ. 80016/2022 (ΦΕΚ 4629 Β'/01-9-2022)*, περί κατηγοριοποίησης περαιτέρω των παραβάσεων του άρθρου 19, εξειδίκευσης των κριτηρίων, καθορισμού της μεθόδου υπολογισμού του ύψους του προστίμου και πρόβλεψης περιπτώσεων στις οποίες το ύψος του προστίμου μπορεί να αναπροσαρμόζεται, στην οποία περιλαμβάνονται και οι σχετικές προβλέψεις για τις παραβάσεις περί βίας και παρενόχλησης στην εργασία. Επί της ως άνω Υπουργικής Απόφασης εκδόθηκε από την Διεύθυνση Προγραμματισμού & Συντονισμού Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων και το υπ' αριθ. πρωτ. ΕΣ-420025-2022/10031/29-9-2022 ενημερωτικό έγγραφο.

Σε συνέχεια και εκτέλεση του ως άνω ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου επιβλήθηκαν από τους διενεργούντες τις σχετικές εργατικές διαφορές Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων σχετικές διοικητικές κυρώσεις σε **έντεκα (11) υποθέσεις**, που



αντιστοιχεί σε ποσοστό **7 %** επί του συνόλου αυτών και σε συνολικά επιβληθέντα ποσά ύψους 29.950 ευρώ.

Ειδικότερα, οι διαπιστωθείσες παραβάσεις δύναται να κατηγοριοποιηθούν σε **A. τυπικές-γενικές** και **B. ουσιαστικές-ατομικές** ως εξής :

A.α. Αδικαιολόγητη μη παράσταση εργοδότη - Μη νόμιμη εκπροσώπηση επιχ/σης κατά την εργατική διαφορά (αρθ. 3 ν. 3996/2011 όπως ισχύει με το άρθρο 23 ν. 4144/2013 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 122 ν. 4808/2021 σε συνδυασμό και με το άρθρο 5 παρ. 8 ΥΑ 101269/2021 - γενική παράβαση, υψηλής σοβαρότητας)

A.β. Άρνηση παροχής στοιχείων (άρθ. 2 παρ. 2 περ. δ' ν. 3996/2011 όπως ισχύει με το ν. 4488/2017 - γενική παράβαση, πολύ υψηλής σοβαρότητας)

A.γ. Μη εφαρμογή των πολιτικών βίας και παρενόχλησης στην εργασία (άρθ. 9,10,11 ν. 4808/2021 - γενική παράβαση, πολύ υψηλής σοβαρότητας) **και**

B.α. Απαγόρευση βίας και παρενόχλησης στην εργασία και αντιποίνων (άρθ. 4 & 13 ν. 4808/2021 & 14 περ. β', γ' ν. 3896/2010 - ατομική παράβαση πολύ υψηλής σοβαρότητας)

B.β. Απαγόρευση βίας και παρενόχλησης στην εργασία και παραβίαση αρχής ίσης μεταχείρισης (μη αντιστροφή βάρους απόδειξης, 24 & 26 παρ.3 ν. 3896/2010, αρθ. 7 & 17 παρ. 2 ν. 4443/2016 και ν. 4808/2021 - ατομική παράβαση πολύ υψηλής σοβαρότητας).

B.γ. Απαγόρευση διάκρισης λόγω φύλου και βίας και παρενόχλησης (άρθ. 4,12 παρ. 4 ν. 4808/2021 και άρθρ. 4 παρ. 5 ν. 3094/2003, 25 παρ. 10 ν. 3896/2010 & άρθ. 20 ν. 4443/2016 - ατομική παράβαση πολύ υψηλής σοβαρότητας).

B.δ. Παραβίαση της απαγόρευσης της σεξουαλικής παρενόχλησης κατά τη διάρκεια της έννομης σχέσης του άρθ. 4 και 12 παρ. 4 του ν. 4808/2021 (ατομική παράβαση πολύ υψηλής σοβαρότητας).



5. Μητρώο εργοδοτών του άρθρου 16 παρ. 1 περ. στ' του ν. 4808/2021.

Σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1 περ. στ' του ν. 4808/2021 και το άρθρο 7 του Οργανισμού της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας το Αυτοτελές Τμήμα τηρεί **μητρώο εργοδοτών** κατά των οποίων έχει επιβληθεί διοικητική κύρωση για παράβαση της απαγόρευσης βίας και παρενόχλησης στην εργασία, στο οποίο αναγράφεται κάθε μεταβολή αυτής συνεπεία τελεσίδικης δικαστικής απόφασης.

Το Μητρώο αυτό ενεργοποιήθηκε **εντός του έτους 2022** και μετά την έκδοση του ως άνω ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου (υπ' αριθ. 80016/2022, ΦΕΚ 4629 Β'/01-9-2022, απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων) βάσει του οποίου κατηγοριοποιούνται οι σχετικές παραβάσεις και καθορίζονται τα σχετικά πρόστιμα. Στο Μητρώο αυτό συμπεριλαμβάνονται διοικητικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν για παραβιάσεις της απαγόρευσης βίας και παρενόχλησης στην εργασία όχι μόνο στο πλαίσιο εργατικών διαφορών, αλλά και κατόπιν επιτόπιων ελέγχων είτε από Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων, είτε από Επιθεωρητές Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία. Έτσι στο εν λόγω Μητρώο αναγράφονται πέραν των ως άνω αναφερόμενων παραβάσεων ως τυπικών-γενικών και ουσιαστικών-ατομικών και οι κάτωθι τυπικές-γενικές παραβάσεις :

- α.** Μη εκτίμηση, αξιολόγηση και ενημέρωση για τους κινδύνους έκθεσης εγκύων κ.λπ. (π.δ. 41/2003 & 176/97)
- β.** Μη ύπαρξη γραπτής εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου (άρθ. 43 παρ. 1 ν. 3850/2010 και 7 ν. 4808/2021)
- γ.** Παράβαση των άρθρων 9,10,11 του ν. 4808/2021 (γενική παράβαση, πολύ υψηλής σοβαρότητας).

Τα συνολικά δε επιβληθέντα πρόστιμα για τις αναγραφείσες στο Μητρώο Εργοδοτών παραβιάσεις της απαγόρευσης βίας και παρενόχλησης στην εργασία ανέρχονται στο ύψος των 37.050 ευρώ. Για τις εν λόγω διοικητικές κυρώσεις δεν υφίσταται πληροφόρηση περί τυχόν άσκησης προσφυγής ή και αίτησης αναστολής στα διοικητικά δικαστήρια.



6. Παροχή συμβουλευτικής στήριξης σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Υπηρεσίες της Επιθεώρησης Εργασίας και λοιπούς εξωϋπηρεσιακούς θεσμούς.

Πέραν της παρασχεθείσας κατά τον ως άνω τρόπο άμεσης συμβουλευτικής στήριξης στα αρμόδια Τμήματα Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων κατά την παρακολούθηση της πορείας των σχετικών εργατικών διαφορών το Αυτοτελές Τμήμα στα πλαίσια της νομοθετημένης συνεργασίας του με συναρμόδια Τμήματα και αρχές έχει παράσχει εν γένει τη συμβουλευτική του στήριξη σε πενήντα (50) τουλάχιστον περιπτώσεις με αφορμή κάθε σχετικού με θέματα βίας και παρενόχλησης υποβληθέντος ζητήματος από υπηρεσίες της Επιθεώρησης Εργασίας και λοιπές αρχές που αιτήθηκαν τη συνδρομή του Τμήματος. **Ενδεικτικά** αναφέρονται τα κάτωθι :

- Παροχή πληροφοριών στο Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Σαλαμίνας
- Παροχή πληροφοριών σε απάντηση σχετικού ερωτήματος της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.
- Ενημερωτική συνάντηση στα γραφεία του Τμήματος με εκπροσώπους του Συμβουλευτικού Κέντρου Πειραιά
- Παρατηρήσεις του Τμήματος στην Έκθεση του State Department για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων 2021 στην Ελλάδα και στην Ετήσια Έκθεση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε απάντηση σχετικών εγγράφων της αρμόδιας Δ/σης Διεθνών Σχέσεων και του αντίστοιχου Τμήματος Ευρωπαϊκών Θεμάτων και Διμερών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
- Ενημερωτικό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την Ομάδα Εργασίας για την Προώθηση της Αρχής της Ίσης Μεταχείρισης στην Εργασία
- Αποστολή ενημερωτικού μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Τμήματος σε προς το Τμήμα Τεκμηρίωσης Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο) της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
- Συνάντηση στα γραφεία του Τμήματος με υπάλληλο της Δ/σης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία εκ μέρους του Δ/ντη Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία



με θέμα την προετοιμασία ενημερωτικής εγκυκλίου, αλλά και ημερίδας για τα θέματα αρμοδιότητας των Επιθεωρητών Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία επί των ζητημάτων βίας και παρενόχλησης στην εργασία.

- Σύνταξη εισήγησης του Τμήματος για την έκδοση της προβλεπόμενης από το άρθρο 22 παρ. 4 του ν. 4808/2022 απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών για τον ορισμό των αρμοδίων οργάνων, των μέτρων και κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας για την πρόληψη και αντιμετώπιση φαινομένων βίας και παρενόχλησης στο δημόσιο τομέα.
- Ενημερωτικό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Τμήματος στο σύνολο των Υπηρεσιών μας, Εργασιακών Σχέσεων και Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία όσον αφορά στον Κώδικα Ηθικής και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς Υπαλλήλων του Δημόσιου Τομέα και στην Ετήσια Έκθεση 2021 του Αυτοτελούς Τμήματός μας.

7. Οδηγός εργατικών διαφορών βίας & παρενόχλησης στην εργασία

Στα πλαίσια της ως άνω θεσμοθετημένης και πλέον σημαντικής αρμοδιότητας παροχής συμβουλευτικής στήριξης του Αυτοτελούς Τμήματος στις κατά τόπο αρμόδιες περιφερειακές Υπηρεσίες της Επιθεώρησης Εργασίας θεμελιώθηκε εξ αρχής **αγαστή συνεργασία** με κάθε αρμόδιο Τμήμα ή Διεύθυνση, αποδέκτες σχετικών καταγγελιών περιστατικών βίας και παρενόχλησης, οπότε και **με απώτερο στόχο την αποτελεσματική και ταχεία αντιμετώπιση** αυτών έχουν δημιουργηθεί καθ' όλο αυτό το διάστημα ισχύος των σχετικών διατάξεων και λειτουργίας του Αυτοτελούς Τμήματος βοηθητικά υποδείγματα εγγράφων για κάθε στάδιο της σχετικής ειδικής διαδικασίας εργατικών διαφορών βίας και παρενόχλησης από την υποβολή της ειδικής αιτήσεως, την αποστολή της ειδικής προσκλήσεως μέχρι και τη σύνταξη του αιτιολογημένου πορίσματος από τον αρμόδιο Επιθεωρητή Εργασίας. Επίσης, έχουν δοθεί έγγραφες απαντήσεις του Αυτοτελούς Τμήματος εξ αφορμής σχετικών ερωτημάτων περί υπαγωγής ή όχι συγκεκριμένων περιπτώσεων στο πεδίο



εφαρμογής των απαγορευτικών της βίας και παρενόχλησης στην εργασία διατάξεων.

Όλα τα ανωτέρω βοηθητικά έγγραφα κοινοποιούνταν σε κάθε αρμόδιο Τμήμα ή Δ/ση Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων κάθε φορά που ενημέρωναν το Αυτοτελές Τμήμα για την κατάθεση ενώπιον τους σχετικών αιτημάτων και αιτήσεων εργατικών διαφορών και με απώτερο στόχο την πληρέστερη ενημέρωση και πρακτική καθοδήγηση του συνόλου των Επιθεωρητών Εργασιακών Σχέσεων για τον αποτελεσματικό, ενιαίο και ταχύτατο χειρισμό των σχετικών εργατικών διαφορών και υποθέσεων ενσωματώθηκαν στον **Οδηγό Εργατικών Διαφορών Βίας και Παρενόχλησης στην εργασία**, που εκδόθηκε από το Αυτοτελές Τμήμα το Δεκέμβριο του 2022. Υλοποιήθηκε έτσι ένας από τους βασικούς επιδιωκόμενους στόχους της Ετήσιας Έκθεσης 2021.

Σε συνεργασία δε με το Τμήμα Διαχείρισης Πληροφοριακών Συστημάτων της Επιθεώρησης Εργασίας αυτός ο πρώτος Οδηγός Εργατικών Διαφορών Βίας και Παρενόχλησης στην εργασία και προκειμένου να καταστεί προσβάσιμος σε όλους τους συναδέλφους και ενδιαφερόμενους όχι μόνο συμπεριλήφθηκε στη βάση γνώσης του **ΠΑΠΥΡΟΥ (ΟΠΣ Επιθεώρησης Εργασίας)**, αλλά και αναρτήθηκε στην **ιστοσελίδα** της Επιθεώρησης Εργασίας (www.hli.gov.gr).

8. Συμμετοχή σε ημερίδες και διαδικτυακές συναντήσεις

Στους επιδιωκόμενους στόχους του 2022 για το Αυτοτελές Τμήμα συγκαταλεγόταν και η υλοποίηση εκστρατειών ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης των πολιτών κι όλων των εμπλεκόμενων φορέων αναφορικά με τα τρέχοντα και ευαίσθητα ζητήματα βίας και παρενόχλησης στην εργασία. Αυτό υλοποιήθηκε εντός τους έτους αναφοράς με τις κάτωθι δράσεις εξωστρέφειας, όπως συμμετοχή σε ημερίδες και συνέδρια λοιπών συναρμόδιων φορέων και υπηρεσιών και συνεντεύξεις :

- Συμμετοχή του Αυτοτελούς Τμήματος στην τηλεδιάσκεψη με θέμα "ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ" για τους Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων από όλες τις περιφερειακές μας Υπηρεσίες (153



συμμετέχοντες), που διοργάνωσε η Δ/ση Προγραμματισμού & Συντονισμού Εργασιακών Σχέσεων με εισηγήτριες την Αν. Προϊσταμένη Δ/σης Προγραμματισμού & Συντονισμού και την Προϊστάμενη του Αυτοτελούς Τμήματος.

➤ Συνέντευξη της Προϊσταμένης του Αυτοτελούς Τμήματος για τα θέματα βίας και παρενόχλησης στην εργασία στο ραδιόφωνο του alpha.

➤ Συμμετοχή του Αυτοτελούς Τμήματος στις διαδικτυακές συναντήσεις σύμπραξης φορέων/οργανισμών με στόχο τη συντονισμένη δράση ενάντια στη Σεξουαλική Παρενόχληση στον Χώρο Εργασίας στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου TEAMWORK-CombaT sExuAl harassment in the WORKplace, που διοργανώθηκε από το ΚΜΟΠ (Κέντρο Μέρμνας Οικογένειας & Παιδιού) με εισηγήτρια και την Προϊστάμενη του Αυτοτελούς Τμήματος.

➤ Παρακολούθηση από τις υπαλλήλους του Αυτοτελούς Τμήματος της Υβριδικής Επιστημονικής Ημερίδας της Επιθεωρήσεως Εργατικού Δικαίου με θέμα «Η παρενόχληση στην εργασία».

➤ Συμμετοχή με εισήγηση από τις υπαλλήλους του Αυτοτελούς Τμήματος στην Διαδικτυακή Ημερίδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ) και λοιπούς συνδιοργανωτές με θέμα «Ενώνουμε τις δυνάμεις μας για την αντιμετώπιση των φαινομένων έμφυλης βίας».

➤ Συμμετοχή με εισήγηση από την Προϊσταμένη του Αυτοτελούς Τμήματος στην ημερίδα του Συλλόγου ΠΕ Διοικητικών Υπαλλήλων Υπουργείου Πολιτισμού με θέμα «Ηθική Παρενόχληση & Εκφοβισμός στον Εργασιακό Χώρο (Mobbing)» .

➤ Συμμετοχή του Αυτοτελούς Τμήματος σε Ομάδα εστιασμένης συζήτησης στα γραφεία του ΚΕΘΙ (Κέντρο Ερευνών για θέματα Ισότητας) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την ευαισθητοποίηση σε θέματα βίας και παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας με παρεμβάσεις για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης σε φορείς και επιχ/σεις του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και με τη συμμετοχή εκπροσώπων και των λοιπών συναρμόδιων φορέων από Συνήγορο του Πολίτη, Τμήμα Ισότητας του Υπουργείου Εργασίας, Δ/ση Υγείας και Ασφάλειας του Υπουργείου Εργασίας και Κλινική Ψυχολόγο των ΚΕΘΙ.



Γ. ΣΤΟΧΟΙ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

1. Στελέχωση

Στο πλαίσιο του Α΄ κύκλου κινητικότητας έτους 2022 το Αυτοτελές Τμήμα είχε αιτηθεί την κάλυψη με μετάταξη και απόσπαση της κενής θέσης κατηγορίας ΠΕ-Νομικών, για την οποία όμως δεν υποβλήθηκε καμία σχετική αίτηση. Οι δύο θέσεις ειδικής κατηγορίας (ΠΕ Στατιστικολόγων και ΠΕ Πληροφορικής) του άρθρου 16 παρ. 2 του ν. 4808/2021 και του νέου Οργανισμού της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας προβλέπεται να καλυφθούν μέσω διαδικασιών ΑΣΕΠ.

Κρίνεται ωστόσο επιτακτική η ολοκλήρωση της στελέχωσης του Τμήματος, καθώς όσο εφαρμόζονται στην πράξη οι νέες νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις για την πρόληψη, αντιμετώπιση και καταπολέμηση των μορφών συμπεριφοράς βίας και παρενόχλησης στην εργασία τόσο αυξάνονται και οι σχετικές καταγγελίες και οι ανάγκες άμεσης συμβουλευτικής στήριξης ολοένα και περισσότερων περιφερειακών υπηρεσιών του Σ.Ε.Π.Ε και λοιπών συναρμόδιων και μη αρχών και πολιτών.

2. Επιμόρφωση – Ενημέρωση

Από την υιοθέτηση των προστατευτικών μέτρων και ρυθμίσεων για την παρενόχληση και τη βία στην εργασία προκύπτουν πρακτικά ζητήματα εφαρμογής αυτών από τις αρμόδιες Επιθεωρήσεις Εργασίας, που καθιστούν ιδιαίτερα επιτακτική την ανάγκη επιμόρφωσης των Επιθεωρητών Εργασίας, προκειμένου να παρέχονται αυξημένα εχέγγυα προστασίας στα θιγόμενα πρόσωπα του άρθρου 3 του ν. 4808/2021 και να διασφαλίζεται η συμμόρφωση όλων των υποχρέων με τις εκ του νόμου υποχρεώσεις τους. Το Αυτοτελές Τμήμα λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, αλλά και την ολοένα αυξανόμενη ροή των σχετικών καταγγελιών και συνεκτιμώντας τις τρέχουσες κάθε φορά ανάγκες των υπηρεσιών μας θα προγραμματίζει σχετικά εκπαιδευτικά σεμινάρια σε συνεργασία με κάθε συναρμόδια υπηρεσία ή και εξωϋπηρεσιακό φορέα.



Επίσης στους άμεσους στόχους για το έτος 2023 περιλαμβάνεται και η υλοποίηση σεμιναρίου-ημερίδας για τους Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία σε συνεργασία με την αρμόδια Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού. Σε συνεργασία δε και με τους αρμόδιους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να υλοποιηθεί η έκδοση ενημερωτικής εγκυκλίου για τα ζητήματα βίας και παρενόχλησης στην εργασία που άπτονται των αρμοδιοτήτων των Επιθεωρητών Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία.

3. Προβολή της αποστολής του Τμήματος - Δράσεις ενημέρωσης πολιτών

Στους επιδιωκόμενους στόχους του 2023 για το Αυτοτελές Τμήμα συγκαταλέγεται και η υλοποίηση εκστρατειών ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης των πολιτών και όλων των εμπλεκόμενων φορέων αναφορικά με τα τρέχοντα και ευαίσθητα ζητήματα βίας και παρενόχλησης στην εργασία. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με δράσεις εξωστρέφειας, όπως συνεντεύξεις, δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε ημερίδες, επιτροπές και συνέδρια λοιπών συναρμόδιων φορέων και υπηρεσιών.

Εντός του πλαισίου αυτού δύναται να εισηγηθεί το Αυτοτελές Τμήμα στις αρμόδιες Διευθύνσεις Προγραμματισμού και Συντονισμού Ελέγχων Εργασιακών Σχέσεων και Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία τον προγραμματισμό ελεγκτικής δράσης στους κλάδους δραστηριότητας με αυξημένη παραβατικότητα στα ζητήματα βίας και παρενόχλησης στην εργασία και με απώτερο στόχο τη διασφάλιση της πληρέστερης ενημέρωσης και συμμόρφωσης όλων των εκ των ισχυουσών ρυθμίσεων υποχρέων.

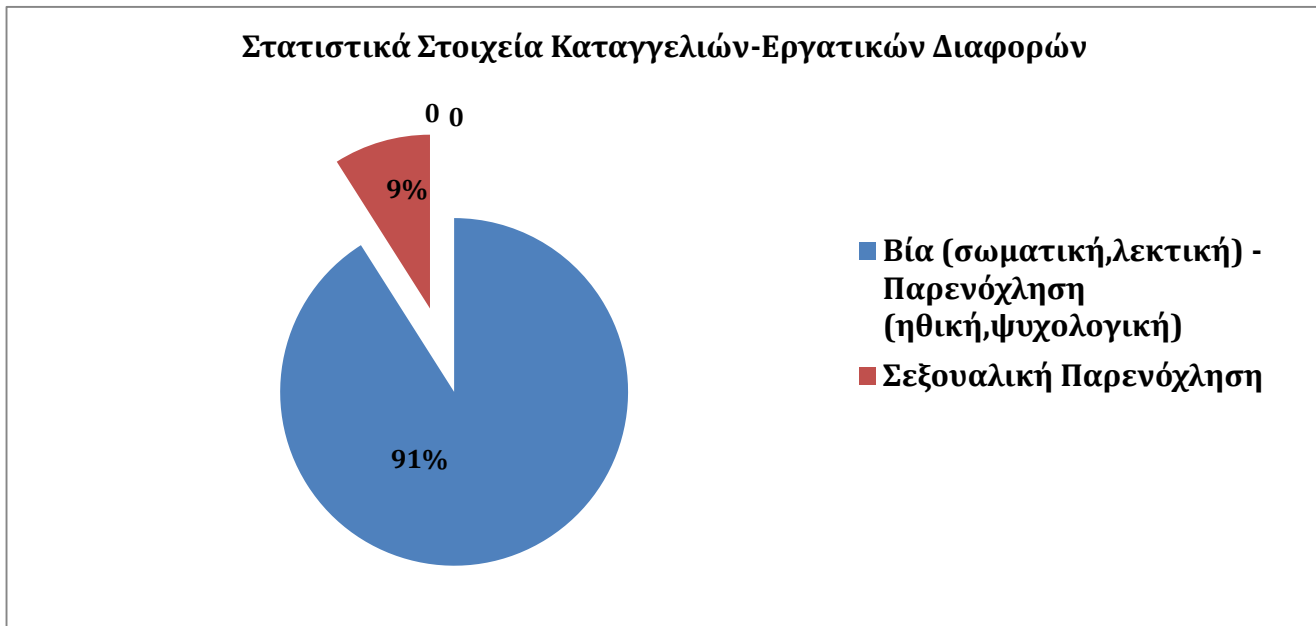


*...γιατί βασικό στοιχείο κάθε πολιτισμένης κοινωνίας αποτελεί ...
η Ανθρώπινη Αξιοπρέπεια ... και στον κόσμο της εργασίας !!*

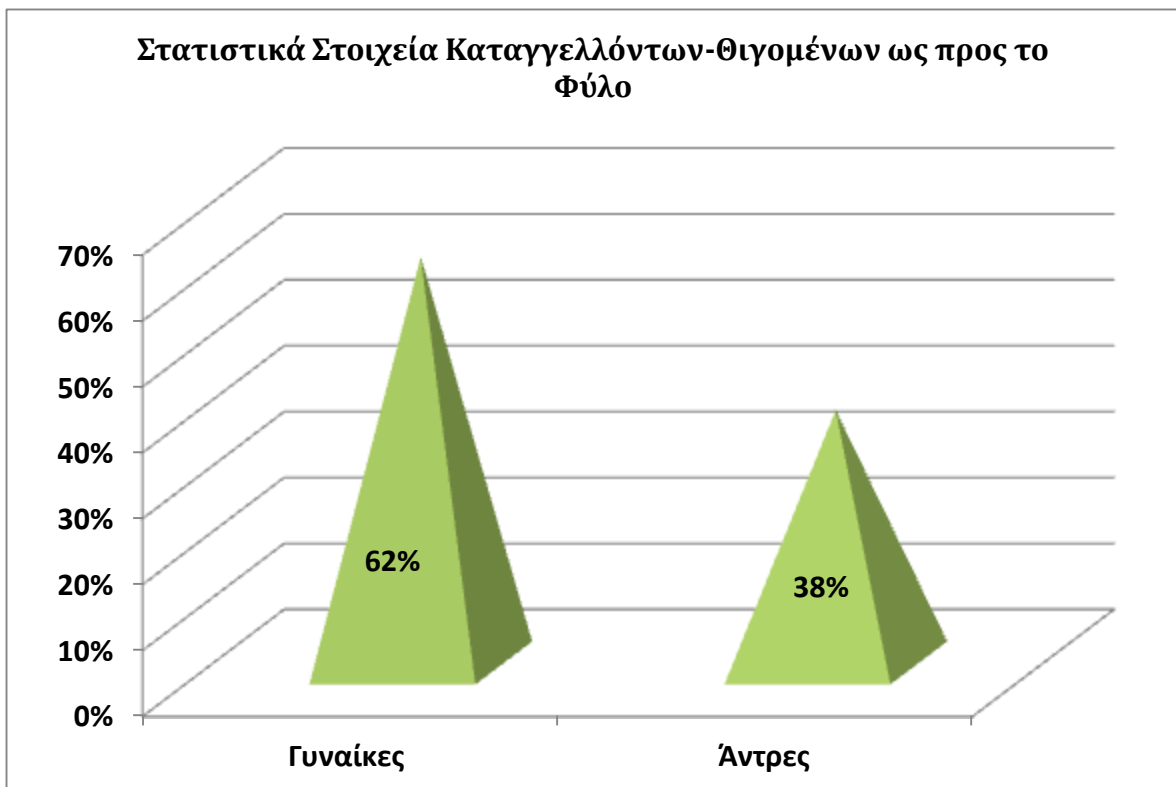


Δ. Αποτύπωση των αναλυθέντων ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων σε μορφή γραφήματος.

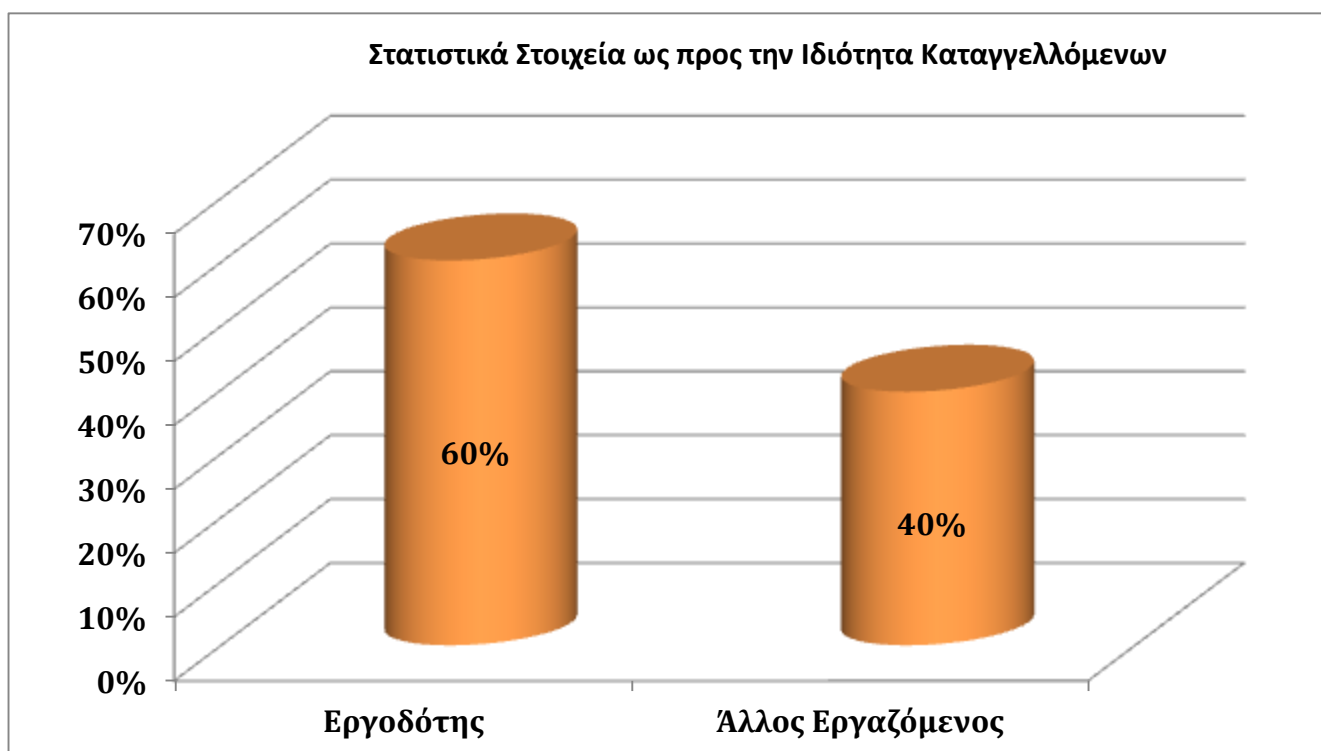
Γράφημα 1.



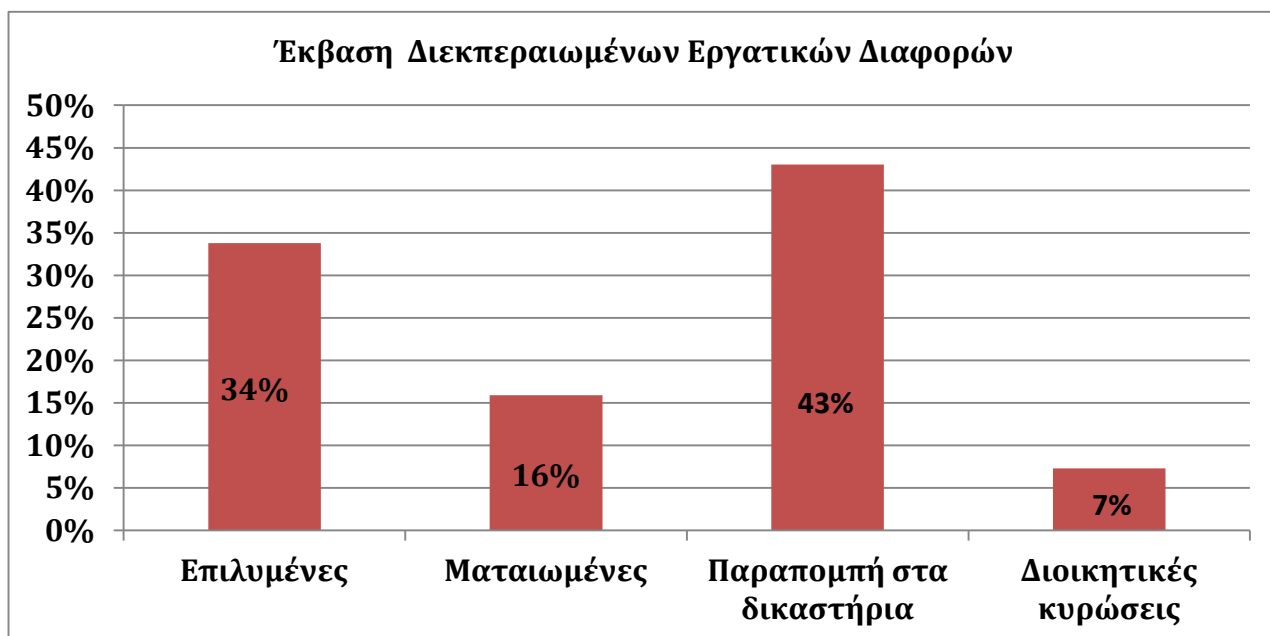
Γράφημα 2.



Γράφημα 3.



Γράφημα 4.



Η Προϊσταμένη του Αυτοτελούς Τμήματος

Βαζάκη Γ. Γεωργία

